

Kvalitet og lave kostnader i omsorgstjenestene

God styring, ledelse og kommunikasjon - nøkkelen til god omsorg

Kombinasjonen av flatere organisasjonsstruktur og stram økonomi *gjør* noe med lederrollen og styring av pleie- og omsorgssektoren. Enhetsledere får mer makt og mer ansvar. Støtte til ledere blir dermed en større utfordring i mange moderne kommuner enn tidligere. Vi bistår med ledertrening og coaching av ledere.

Styring og ledelse er helt sentralt for å ha et godt grep om de faglige og økonomiske utfordringene i tjenesten. Særlig viser det seg av stor betydning at kommunene har styring og kontroll med tiltakskjedene og de ulike tilbudene kommunen gir til brukerne.

Bestiller-utførerorganisering og/eller konkurranseutsetting

Stadig flere kommuner har valgt å organisere pleie- og omsorgstjenestene ut fra prinsippene i bestiller-utførermodellen. Det kan være flere grunner til å organisere pleie- og omsorgstjenesten etter denne modellen, f.eks. ønske om å

- Sikre likhet i behandlingen og tildeling
- Målstyrke arbeidet med god pasientflyt
- Rendyrke skillet mellom forvaltning og tjenesteproduksjon
- Tilrettelegging for konkurranseeksponering

AGENDA kan bistå med å utrede konkrete alternative løsninger før en eventuell beslutning om organiseringen, etablere en slagkraftig bestiller-utførerorganisasjon, avklare arbeidsoppgaver, utarbeide finansieringsmodell, gi opplæring/veiledning.

Kostnadstilpasninger

Mange kommuner har behov for å gjøre endringer i driften. Dels gjelder det å oppnå ønsket kvalitet og dels gjelder det å oppnå kostnadsramme. Vi benytter vår egen KOSTRA-modell der befolkningens sammensetning og pleiebehov inngår. Vi har en omfattende database for pleiefaktorer ved sykehjem, og databaser for ressursbruk til funksjonshemmede og pasienter med psykiske lidelser. Vi har god oversikt over kostnader knyttet til de ulike komponentene og vet hva som er driverne i kostnadsutviklingen. Vi kan dermed fortelle hvordan kommunene har tilpasset sine tjenester og hva som kan endres med hensyn til

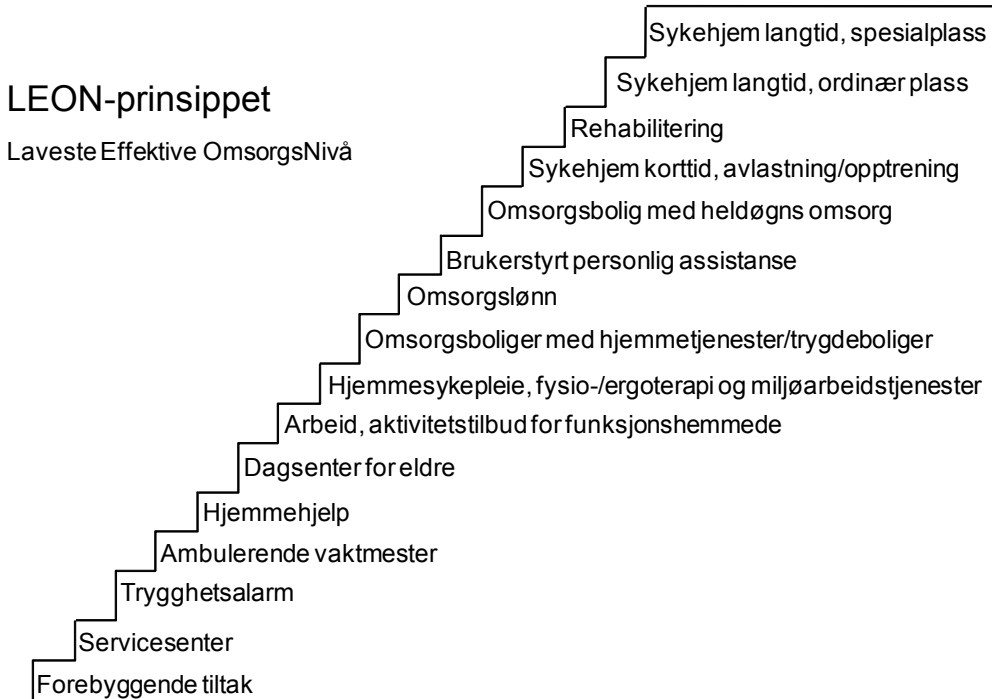
- Andelen av befolkningen i ulik alder som mottar bistand
- Tjenestefomfang
- Tjenestesammensetning

Vi beregner gjerne pleie- og omsorgssektorens utgiftsnivå sammenlignet med andre tjenester i kommunen. Store utgifter kan ikke alene være en grunn til å redusere utgiftene. Vi kan dermed finne omsorgstjenestens mulige kostnadsreduksjoner av eventuelle kommunale innsparingsbehov.

Utvikling av rimelige og gode løsninger gjøres i nært samarbeid med ledere og ansatte. Og med et blikk mot fremtiden.

God planlegging

Et viktig verktøy i dette arbeidet er gode planer for pleie- og omsorgstjenestene. Økende krav til kvalitet og omfang på den kommunale omsorgen har medført at mange kommuner sliter med kostnadsøkning. De kommunene som har lyktes med en god tilpasning av tjenestene til de økonomiske rammene, er de som arbeider målbevisst etter prinsippene om Laveste Effektive OmsorgsNivå (LEON)

Dersom ikke tjenestene er dimensjonert i forhold til behovet kan tjenestene bli både dyre for kommunen og dårlige for brukerne.

Behovsorientert budsjett

Vi har utviklet en behovsorientert budsjettmodell til bruk innenfor pleie- og omsorgstjenestene. Modellen er egnet til å lage budsjett for sektoren samlet og til å fordele budsjettet mellom soner og virksomheter. Modellen er bygget på objektive data (f.eks. demografi og sosioøkonomi m.v.) Den ivaretar politiske prioriteringer (f.eks. dekningsgrader og ytelsesgrad), og tar utgangspunkt i faktisk og ønsket produktivitet (kostnad pr. bruker). Den tar hensyn til brukernes sammensetning (ekstra ressurskrevende brukere i hjemmetjenesten behandles spesielt).

Med denne modellen vil kommunen få

- En budsjettmodell for å utarbeide prognoser på ett år eller lenger sikt
- En modell som viser hvilke faktorer som gir hvilke utslag på budsjettet
- En modell som fordeler vedtatt budsjett
- En modell som viser prognoser for døgnbemannet omsorgstilbud

Modellen må tilpasses den enkelte kommune. IPLOS-modellen er litt mer krevende.

For ytterligere informasjon, kontakt Kaare Granheim - kaare.granheim@agenda.no